

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายอนุชิต ไชยลา

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร. มนต์ สุวรรณ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ไชยทิพย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปริมาณ และประเภทของขยะ ตลอดจนการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 2) วิเคราะห์ความเหมาะสมของการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบัน ตลอดจนวิเคราะห์แนวทางแก้ไข และวิธีการจัดการที่เหมาะสมของเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาแนวทางในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด ผู้นำชุมชน และประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด จำนวนทั้งสิ้น 228 คน ผลการศึกษสรุปได้ดังนี้

การศึกษาการจัดการขยะในครัวเรือน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ใช้บริการของเทศบาล โดยมีคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อนทิ้ง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยเหตุผลสำคัญที่ทำให้มีส่วนร่วม คือ เพื่อความสะอาดเรียบร้อยของชุมชน สำหรับปริมาณขยะพบว่า ในแต่ละครัวเรือน มีไม่เกิน 1 กิโลกรัม/วัน ทั้งนี้ประชาชนจะต้องจ่ายค่าบริการจัดเก็บขยะให้แก่เทศบาล ครัวเรือนละ 20 บาท/เดือน โดยประชาชนเห็นว่าค่าบริการจัดเก็บขยะมีความเหมาะสม และพึงพอใจต่อการดำเนินการจัดเก็บขยะของบริษัทเอกชนที่ได้รับสัมปทานจากเทศบาล

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน พบว่า ประชาชนบางส่วนยังทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ไม่คัดแยกขยะก่อนทิ้ง พื้นที่สาธารณะบางแห่งมีขยะตกค้างส่งกลิ่นเหม็นล้นกลบทิ้งขยะในพื้นที่สาธารณะ ตามถนน และพื้นที่ของท้องถิ่นข้างเคียง ทั้งนี้การจัดเก็บ

ขยะของเทศบาลในบางชุมชนมีเพียงสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ซึ่งไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่มีจำนวนมาก รถจัดเก็บขยะของเทศบาลไม่สามารถเข้าไปจัดเก็บขยะในบริเวณหมู่บ้านที่มีถนนแคบ เทศบาลยังไม่มี การวางแผนการจัดการขยะให้สอดคล้องกับ ประเภทและปริมาณขยะที่เกิดขึ้น สภาพพื้นที่ของสถานที่กำจัดขยะและงบประมาณที่มี ผู้บริหารของเทศบาลไม่ให้ความสำคัญหรือสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการ แผนงาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน และชุมชนอย่างจริงจัง นอกจากนี้ในอนาคตสถานที่กำจัดขยะอาจจะไม่เพียงพอ กับปริมาณขยะ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของชุมชน

การจัดการขยะในอนาคต เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลคอยสะแกเกิด ผู้นำชุมชน และประชาชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลคอยสะแกเกิด เห็นว่าควรจะเป็นบทบาทหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้อง ดำเนินการจัดเก็บเอง มีการนำระบบกำจัดขยะรูปแบบใหม่ อาทิ การทำปุ๋ยหมักขยะ มีเตาเผาขยะที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ ควรให้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะที่ถูกต้องให้ ประชาชน มีโครงการคัดแยกขยะ และน่านโยบายจัดเก็บขยะแบบอัตราก้าวหน้า มาใช้ เป็นต้น

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เจ้าหน้าที่ เทศบาลตำบลคอยสะแกเกิด ผู้นำชุมชน และประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลคอยสะแกเกิด เห็นว่า เทศบาลควรให้ความสำคัญ โดยจัดให้มีการจัดตั้ง โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ขยะในครัวเรือน มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน ผ่านกระบวนการ กลไกต่าง ๆ อย่าง ต่อเนื่อง

Independent Study Title	The Effectiveness of Solid Waste Management of Doi Saket Municipality, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Anuchit Chaitha	
Degree	Master of Arts (Political Economy)	
Independent Study Advisory Committee	Professor Dr. Manat Suwan	Chairperson
	Associate Professor Seksin Srivatananukulkit	Member
	Associate Professor Dr. Prasert Chaithip	Member

ABSTRACT

The study entitled “The Effectiveness of Solid Waste Management of Doi Saket Municipality, Chiang Mai Province” had three main objectives which were 1) to examine the volume and categories of garbage as well as the garbage management in Doi Saket Municipality area; 2) to analyze the appropriateness of the garbage disposal of Doi Saket Municipality and acceptable solutions; and 3) to investigate people’s participation in waste management according to Doi Saket Municipality area. A questionnaire survey was conducted for 228 samples who were Doi Saket Municipality staff, community leaders and people residing in Doi Saket Municipality area.

Regarding to garbage disposal in households, the study found that the majority employed the Municipality’s garbage disposal service by classifying the household garbage into categories before disposing. Villagers took part in solid waste management in their community due to the community’s tidiness and sanitation. Each household produced garbage up to one kilogram per day. They had to pay the Municipality twenty Baht per month for garbage disposal. They considered that the garbage disposal fee was appropriate and they were satisfied with the waste disposal operation of the private company granted concession by the Municipality.

Due to the problems and obstacles of household garbage disposal, the study showed that some people disposed of the garbage untidily and garbage was not classified properly before disposing. Besides, some public areas had leftover garbage that caused the bad smell. There was also the garbage disposal smuggling in some public areas, roads and nearby localities. In

some communities, garbage was collected only once a week that was imbalanced with the vast amount of it. Moreover, the Municipality's garbage trucks were not able to collect the garbage in the villages with narrow roads. The Municipality did not have the waste management plan in proportion to the existent garbage volume and categories. The Municipality's executives did not support for the plans/projects/activities relating to the household and community waste management. Besides, garbage dumping sites would not be adequate for the increasing garbage according to the community expansion.

With regard to the waste management in the future, Doi Saket Municipality's staff, community leaders, and villagers in Doi Saket Municipality believed that garbage collection ought to be the Municipality's role with the new style of waste disposal method such as garbage composting and an incinerator for inorganic matters. Proper waste disposal management should be publicized for villagers. Finally, a waste disposal classification project as well as progressive garbage collection policy should also be formulated.

According to people's participation in waste management, Doi Saket Municipality's staff, community leaders, and villagers in Doi Saket Municipality contended that the Municipality should establish projects and activities relevant to household waste management. Public relations in proper waste management should be widely disseminated for public knowledge. Finally, people should have an opportunity to express their opinions and demand due to household and communal waste management continuously.